MATALAS v. Greece (№ 1864/18)

Обставини справи

Справа стосувалася засудження заявника за наклеп у зв'язку з коментарями, які він висловив, перебуваючи на посаді генерального директора компанії, щодо її колишнього юрисконсульта, зокрема стосовно її роботи, під час трудового спору за їх участі.

Заявник у справі, Т. М., є громадянином Греції, народився в 1968 році та проживає в м. Кіфісії (Греція).

У 2007 році заявника було призначено генеральним директором компанії «AGROGI A. E». Він попросив усіх працівників надати йому інформацію щодо їхньої професійної діяльності. Юрист Л. П. в усній формі повідомила заявнику про судові справи, що розглядалися проти компанії. Заявник, піддаючи сумніву достовірність цієї інформації, відсторонив Л. П. від її посади та вжив інших відповідних заходів, зокрема вимагав повернення матеріалів справ.

Будучи нібито не в повному обсязі поінформованим про судові провадження, які тривали проти компанії, заявник направив юристу офіційний документ, у якому, серед іншого, було зазначено таке: «Ми засуджуємо непрофесійну та суперечливу етику поведінки, яку Ви демонструєте щодо нашої компанії ... [демонструючи] зловмисний намір з Вашого боку заподіяти шкоду інтересам компанії ... Інформація, яку Ви надали нам, є неповною та помилковою».

22 квітня 2008 року Л. П. подала кримінальну скаргу проти заявника, стверджуючи, що він вчинив наклеп щодо неї. Він був визнаний винним рішенням суду першої інстанції, залишеним без змін апеляційним судом. Касаційний суд в основному відхилив касаційну скаргу заявника. Зрештою його було засуджено до покарання у вигляді 5 місяців позбавлення волі умовно.

Посилаючись на статтю 10 Конвенції (свобода вираження поглядів), заявник скаржився на те, що його кримінальне засудження за наклеп порушило його права.

Оцінка Суду

ЄСПЛ вважав, що засудження заявника становило «втручання органів державної влади» у його право на свободу вираження поглядів. ЄСПЛ встановив, що втручання було передбачене законом, без з'ясування питання, чи було воно «необхідним у демократичному суспільстві».

ЄСПЛ визначив, що звинувачення Л. П. у непрофесійній та неетичній поведінці могло завдати шкоди її репутації та кар'єрі. ЄСПЛ мав збалансувати право на повагу до її репутації з правом заявника на свободу вираження поглядів.

ЄСПЛ підкреслив, що критика Л. П. була визначена національними судами як «факти» без надання переконливих аргументів. ЄСПЛ встановив, що ці твердження були «оціночними

© Переклад й опрацювання цього рішення здійснено Верховним Судом.

судженнями», а інші твердження факту підтверджували ці оціночні судження. Аргументи заявника в цьому аспекті національними судами розглянуті не були. ЄСПЛ зазначив, що слова, використані заявником, були помірними й не були образливими. Окрім того, офіційний документ був надісланий приватно і заявник не публікував чи іншим чином не розповсюджував свої твердження доступними для громадськості способами, а отже, його твердження могли мати лише обмежений вплив на репутацію Л. П. ЄСПЛ також зазначив, що національні суди не взяли до уваги контекст – спір, що тривав, за участю заявника, – у якому були зроблені коментарі, та не оцінили шкоду репутації Л. П. Загалом, ЄСПЛ встановив, що характер та контекст оскаржуваного тексту не мали призвести до позбавлення волі, навіть умовно, оскільки така санкція неминуче мала стримувальний ефект на свободу слова. ЄСПЛ встановив, що мало місце порушення права заявника на свободу вираження поглядів.

Висновок

Порушення статті 10 Конвенції (свобода вираження поглядів).

Рішення в цій справі ухвалене Палатою 25 березня 2021 року й набуло статусу остаточного 25 червня 2021 року відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.

© Переклад й опрацювання цього рішення здійснено Верховним Судом.